

POUŽITÍ LETECTVA V OBRANNÉ OPERACI V POČÁTEČNÍM OBDOBÍ VÁLKY

Dohoda mezi SSSR a USA o likvidaci raket středního a kratšího doletu a další jednání o 50% snížení strategických zbraní otevírá cesty k dalšímu snížení raketového jaderného potenciálu obou stran, ale současně podstatně zvýrazňuje úlohu letectva s jeho vysokou pohotovostí, mobilností a dosahem.

Náš potenciální nepřítel na evropském válčišti – pakt NATO trvale plánuje použít taktické letectvo jako hlavní údernou sílu, která je nám schopna způsobit velké ztráty zvláště v prvních hromadných úderech v počátečním období války a v další bojové činnosti.

Hlavní představitelé imperialistických států, rada NATO a velení tohoto paktu nikoho nenechávají na pochybách, že upevňují a nadále budou upevňovat svoji vojenskou sílu, vést politiku nátlaku, a to především vojenskou silou na socialistické státy, dále potlačovat národní a pokroková hnutí ve světě. Mimořádná pozornost velením paktu NATO je věnována především rozvoji letectva, a to zvyšování počtů letounů, kvalitativní obměně letecké techniky a modernizaci její výzbroje a elektronické výstroje. Když sledujeme tento rozvoj za posledních osm let, zjistíme, že ze 210 letek spojeneckého letectva NATO v Evropě byla polovina (108) přezbrojena na novou techniku. Jde o více než 1 000 letounů nejnovějších typů F-15, F-16, F-18, A-10, Tornado, Mirage F-1 a 2 000.

I starší typy letounů se modernizují, rozšiřují se jejich bojové možnosti tím, že jsou vyzbrojovány střelami s plochou dráhou letu nebo speciálními kontejnery, na kterých jsou bojové prostředky s daleko vyšší účinností.

Úderné uskupení letectva NATO má nejsilnější složení na středoevropském válčišti – a to více jak 73 % letectva (80 letek, přibližně 1 500 bojových letounů). Vzhledem k vysoké bojové pohotovosti, vycvičenosti a připravenosti může být poměrně rychle posíleno mobilizací nejen z evropských zemí NATO, ale i přeletem jednotek z USA, Kanady a Velké Británie (do 10 dní to může být až 60 letek s 1 200

bojovými letouny. Kromě těchto počtů může být použito v pásmu pravděpodobné bojové činnosti Severní a Střední skupiny armád bombardovacích letounů B-52 a F-111 velitelství strategického letectva USA, Velké Británie, Francie – celkem více jak 400 dalších letounů.

Při operačně strategických a velitelsko-štabních cvičeních nepřítel k vedení útočné vzdušné pozemní operace na středoevropském válčišti plánuje zasadit až do 3 000 letounů. Prvního hromadného úderu se může zúčastnit do 2 000 letounů, z toho na pražském směru do 500 letounů.

Modernizace probíhá i v PVO NATO jak ve výzbroji, tak v organizačních strukturách. Rovněž přitom je prvořadá pozornost věnována středoevropskému válčišti, na kterém se plánuje použití 1 014 stíhacích letounů, 2 175 odpalovacích zařízení protiletadlových raketových kompletů a protiletadlového dělostřelectva s 7 627 kanónů. Počítáme, že systém PVO NATO má na tomto válčišti 1 605 cílových kanálů, mimo 450 až 500 prostředků vojskové PVO (PLK raketové komplety Chaparral, PLK Vulcan, Gepard, přenosné PLŘS Stinger a Redeye) v pásmu každého armádního sboru. Postupně jsou od roku 1985 PLŘS Hawk modernizovány a PLŘS Nike Hercules nahrazovány PLŘS Patriot i PLŘS Hawk (Dánsko). Zařazování PLŘS Patriot výrazně zvyšuje bojové možnosti PVO – v každé baterii je 8 odpalovacích zařízení s možností zjistit a vést až 100 cílů, z nich 9 současně ničit na vzdálenost 70 až 100 km. Do roku 1991 je plánováno mít v Evropě 17 oddílů PLŘS Patriot se 102 bateriemi (tj. 816 odpalovacích zařízení).

Zdokonalován je také celý automatizovaný systém velení a navedení PVO v prostoru 4. STLV NAGE, který může současně vést 300 cílů a se systémem dalekého radiolokačního zjištění AWACS zvyšuje délku zjištění nízko letících cílů z 30 až 60 km na 300 km.

Souběžně s přezbrojováním je věnována pozornost změnám v operační a bojové přípravě. Pro počáteční období války je charakteristické variantní bojové použití různorodých sil. Velká pozornost v každé z nich je věnována radioelektronickému boji jako neoddelitelné součásti bojového potenciálu vojsk.

V plánech zahájení války za použití konvenčních prostředků ničení v Evropě velení NATO připravuje „Kombinovanou vzdušnou a pozemní operaci“. Uskutečněním náhlých hromadných úderů průzkumnými a palebnými komplety se střelami s plochou dráhou letu, bezpilotními prostředky, taktickým, vojskovým, námořním a strategickým letectvem za hromadného použití prostředků REB do celé hloubky válčiště s cílem vybojovat nadvládu ve vzduchu, dezorganizovat systém naší PVO, zničit vojska a zálohy, narušit velení a týl.

Jaký důraz je položen na splnění plánovaných cílů letectvem je zdůrazněno ve Směrnici NATO vydané v roce 1985, kde je mu stanoveno:

- vybojování a udržování nadvlády ve vzduchu,

- podporovat pozemní vojska,
- izolovat prostor bojové činnosti.

Tyto úkoly má plnit letectvo NATO najednou a současně.

Hlavní formou použití letectva v první operaci na válčisti je uskutečnění „vzdušné útočné operace“ s cílem:

- vybojovat nadvládu ve vzduchu – 50 % přiděleného úsilí,
- izolovat prostor bojové činnosti – až 35 % přiděleného úsilí,
- přímo podporovat pozemní vojska – až 15 % přiděleného úsilí,
- vést vzdušný průzkum – až 15 % přiděleného úsilí.

Podle mého názoru můžeme předpokládat, že pro dosažení maximální efektivity operace může nepřítel použít k uskutečnění úderů část operačně taktických raket s konvenčními (kasetovými) prostředky ničení.

Ve vzdušné operaci plánuje vést:

- první den – 2 až 3 hromadné údery,
- v dalších dvou až třech dnech – 1 až dva hromadné údery.

Plánovaný první úder by byl nejmohutnější. Jeho hlavním cílem by bylo maximální zničení leteckého, protiletadlového a raketového uskupení, snížení jejich bojových možností k vedení odvetného úderu, narušení velení, zásobování energiemi a ničení vybraných cílů politických a hospodářských center.

Současně, nebo ihned za hromadnými údery letectva by následoval útok pozemních vojsk. Mezi údery bude letectvo provádět přímou palebnou podporu pozemních vojsk, další údery na letiště, prostředky PVO a VS a dále nepřetržitě povede vzdušný průzkum všemi dostupnými prostředky.

Představitelé NATO nepodali žádné mírové ujištění, že nepoužijí jaderné zbraně, nebo že nezaútočí první, ale naopak ze všech jejich vyhlášení, vojenských koncepcí a realizovaných strategických a operačních cvičení ponechávají a počítají s výhodou prvního úderu na členské státy Varšavské smlouvy.

Účast letectva v obranné operaci v počátečním období války

Letectvo v každé variantě vzniku války zahájí odvetný boj s nepřítelem s cílem odrazit první a následující hromadné údery nepřítel, maximálně oslabit a dezorganizovat úder hlavního uskupení a tím zabezpečit bojovou činnost pozemních vojsk. Při ničení nepřátelských letounů ve vzduchu bude část stíhacího letectva frontu působit v součinnosti s vojskem PVO frontu, PVOS a se sousedy na základě jednotného zámyslu a plánu pod jedním velením. Tato činnost musí být zplánována již v době míru a pravidelně na všech úrovních procvičována. Jen tak může být efektivně využito všech sil PVO ČSSR a při napadení (v míru narušení vzdušného prostoru) ČSSR většinou útvarů a jednotek zahájen organizovaně boj (zásah) v celém prostoru bojové činnosti.

Příprava letectva k bojové činnosti zahrnuje celý komplex **včasných a bezprostředních (přímých) opatření**.

Včasná příprava se provádí v době míru a spočívá ve stálém studiu uskupení nepřítele na válčišti, v operačním plánování leteckého svazu, vytváření uskupení letectva, rozpracování a konkrétní realizaci opatření k zabezpečení jeho činnosti a dále v přípravě teritoria po letecké stránce. Na základě hodnocení a prognózy situace jsou přijímána rozhodnutí, stanoveny úkoly, jejich nositelé, zásady součinnosti a zpracována potřebná dokumentace k řízení. V souladu s poznatky o nepříteli je organizována bojová příprava k vysoké připravenosti sil a prostředků.

Při plánování bojové činnosti letectva v obranné operaci bude nutné zvažovat několik variant, a to především v závislosti na možné činnosti nepřítele a směrech jeho hlavních úderů a hromadných úderů letectva.

Po přijetí rozhodnutí a stanovení úkolů pro podřízené je bezprostředně zahájena praktická příprava u vojsk ke zdokonalení létajícího personálu, způsobu vedení vzdušných bojů, průlomu PVO, ničení konkrétních pozemních a vzdušných cílů nepřítele.

Bezprostřední příprava se zahajuje v době nebezpečí prodlení, po přijetí operační směrnice a opatření, které upřesňují rozhodnutí. Bude probíhat v nestabilní, rychle se měnící situaci v době, kdy vojska nepřítele mění postavení a prostory soustředění. Vzhledem k nedostatku času bude převážně práce velitelů a štábů při upřesňování dříve sestavených plánů probíhat souběžně.

Uvedení letectva do vyšších stupňů bojové pohotovosti může probíhat na signál (současně) i v nařízeném pořadí (postupně, výběrovým způsobem), ale vždy s maximálním utajením veškeré činnosti, včetně zabezpečovacích útvarů a jednotek. **Řešení může být více, ale cíl je jediný: ve stanovených, časových normách skrytě uvést letecké útvary (jednotky) do pohotovosti k plnění úkolů.**

Zásady, úkoly a způsoby použití letectva v obranné operaci

Překvapující zahájení války nepřítelem bude náročné pro organizaci obrany všech druhů vojsk včetně letectva, která se mohou ocitnout ve složitém postavení, jež vyžaduje mimořádná i do všech důsledků nepředvídaná opatření. V souladu s koncepcí zahájení války nepřítelem, letectvo může očekávat údery na letiště, zničení nebo na čas vyrazení VPD a pojižděcích drah, velitelských stanovišť, prostředků zabezpečení letů, zásob paliva a munice.

Od prvních okamžiků zahájení agrese musí letectvo společně s PVOS a vojskem PVO aktivně ničit nepřátelské vzdušné cíle (podle rozhodnutí HV na válčišti v protivzdušné operaci) a v součinnosti s pozemním vojskem nepřetržitě ničit vybrané cíle prvního pořadí, podporovat vojska v obranné operaci, spolehlivě chránit přesuny a zasazení druhých sledů a záloh do boje, nepřetržitě vést vzdušný průzkum.

vyhledávat a ničit RJP a současně vést urputný boj k vybojování a udržení nadvlády ve vzduchu a aktivně se připravovat ke vzdušné operaci.

V závislosti na celkové situaci a pravděpodobném zámyslu nepřítele bude mít již zásadní význam správné rozdělení úsilí letectva frontu.

Hlavní principy použití letectva při obranné operaci:

- udržení vysoké pohotovosti leteckých svazků, útvarů a jednotek ke splnění různorodých úkolů za použití jak konvenčních, tak i jaderných prostředků ničení,
- maximálně ekonomicky využít přiděleného bojového úsilí i materiálních prostředků při současném hromadném použití letectva k přednostnímu plnění rozhodujících úkolů,
- současný manévra letectvem k soustředění úsilí v rozhodujícím okamžiku na hlavním směru,
- operativnost, aktivnost a nenadálost činnosti ke spolehlivému zničení prostředků PVO na směrech bojové činnosti armád,
- pevná a nepřetržitá součinnost s vojsky frontu a PVO (PVOS),
- centralizované velení a všestranné zabezpečení.

Rozdělení úkolů letectvu v obranné operaci v počátečním období války v závislosti na tom, kdo je vydává a organizuje součinnost s dalšími druhy vojsk:

- úkoly plněné podle plánu VHV na válčišti v zájmu strategické operace jako celku,
- úkoly plněné podle plánu a v zájmu frontu a frontové operace,
- úkoly plněné podle plánů velitelů vševojskových armád.

Podle tohoto rozdělení jsou **úkoly první skupiny** plněny silami leteckých armád Vrchního hlavního velení, frontů a dopravního letectva v účasti na protivzdušné, vzdušné, vzdušné výsadkové operaci. V tomto případě součinnost zúčastněných svazů organizuje Vrchní hlavní velení nebo velení na válčišti.

Úkoly ve druhé skupině jsou plněny letectvem frontu a částí sil leteckých armád Vrchního hlavního velení. Organizaci součinnosti, velení a zabezpečení je uloženo štábu frontu a veliteli letectva frontu. K těmto úkolům patří:

- ničení letectva protivníka na letištích a ve vzduchu,
- zjišťování a ničení raketových a jaderných prostředků (RJP), vzdušných a palebných prostředků průzkumných a palebných kompletů,
- přikrytí a podpora pozemních vojsk,
- vysazení a zabezpečení bojové činnosti taktických výsadků,
- boj se zálohami a výsadky nepřítele,
- vedení vzdušného průzkumu.

Úkoly ve třetí skupině jsou plněny vojskovým letectvem v součinnosti s frontovým letectvem. K těmto úkolům patří:

- letecká podpora pozemních vojsk,
- vysazení a zabezpečení činnosti taktických výsadků,

- vedení vzdušného průzkumu,
- speciální úkoly zabezpečení.

Ke splnění těchto úkolů leteckými armádami VHV, letectvem frontu a vojskovým letectvem armád se operační směrnici Vrchního velitele spojených ozbrojených sil na válčišti vyčleňuje bojové úsilí. Jeho množství závisí na úloze a místě frontu, charakteru a délce operace, boje a dalších faktorech. Musí být zabezpečeno potřebným množstvím palebných průměrů, paliva a materiálních prostředků.

Podle mého názoru je třeba si plně uvědomit, že úporný boj ve vzduchu bude jednou z rozhodujících specifik současné války a bez nadvlády ve vzduchu pozemní vojska ztratí možnost vést úspěšně bojovou činnost.

Přitom **nadvládu ve vzduchu** je nutné chápat jako situaci ve vzduchu vytvořenou aktivní činností všech druhů ozbrojených sil, především však letectvem, ve které se dosahuje výhodného poměru ve vzduchu, je umlčen systém PVO, naše letectvo má iniciativu a je způsobilé vnutit svoji vůli nepříteli, svazy a svazky pozemního vojska mají možnost plnit zadané úkoly bez organizované a efektivní odvetné činnosti letectva a PVO nepřítelé. Nadvláda ve vzduchu může být vybojována a udržena cestou komplexního řešení řady vážných úkolů:

- rozbitím PVO hlavního uskupení letectva na letištích a ve vzduchu,
- dezorganizací velení letectva a PVO,
- zničením zásob leteckého paliva a munice,
- zničením letišť a celé řady dalších objektů.

Tyto úkoly se musí plnit v celém průběhu obranné operace s potřebnou proměnou intenzitou činnosti a bojového úsilí ke splnění stanovených cílů.

Vybojování nadvlády ve vzduchu je možné rozdělit na několik období:

– **počáteční období války** – účast frontu v protivzdušné operaci na válčišti při ničení letectva nepřítelé zejména ve vzduchu; v tomto období je nutné dosáhnout oslabení leteckého uskupení nepřítelé a tím vytvoření podmínek k vybojování nadvlády ve vzduchu,

– **vedení vzdušné operace na válčišti** – kterou je zapotřebí dosáhnout rozhodujícího zničení letectva nepřítelé a vybojovat nadvládu ve vzduchu,

– **udržování vybojované nadvlády ve vzduchu** – dosahuje se a prohlubuje vedením vzdušných bojů a sražením, systematickým ničením letišť, sil a prostředků PVO a ničením zasazovaných záloh.

Hlavní úkol – ničení letectva na letištích, zaminování a ničení VPD a dalších objektů na nich, ničení zjištěných uskupení RJP a důležitých objektů týlu plní letecké armády Vrchního hlavního velení.

Síly a prostředky frontu zabezpečují průlet leteckých armád VHV k cílům a zpět, ničí palebné prostředky, VS PVO, letectvo ve vzduchu na směrech jejich přiletu, blokují a ničí letectvo nepřítelé na blízkých letištích. Při rozbití sil PVO na směrech průletu leteckých armád VNV, společně s letectvem frontu musí aktivně působit

RVD, síly a prostředky REB, vojskové letectvo, průzkumné a diverzní skupiny, úderné výsadkové útvary armád a frontu.

Závažným úkolem letectva, PVOS a vojska PVO je ničení zvláště vzdušných prvků průzkumných a palebných systémů (letouny TR-1) a letounů dalekého radiolokačního zjišťování AWACS (E-3A). Rovněž obnova radiolokačního pole za zničené jednotky a prostředky RTV bude složitým úkolem při organizaci stíhacího a protiletadlového raketového příkrytí. V závislosti na vývoji situace, letectvo ničí nepřítele zpravidla v několika obdobích.

Letecká protipříprava je neoddelitelnou částí komplexního palebného ničení nepřítele v obraně. Je uskutečňována letectvem na hlavní úderná uskupení pozemních vojsk nepřítele, zpravidla po palebném zničení prostředků PVO raketovým vojskem a dělostřelectvem. Vojskové letectvo částí svých sil, bez vletnutí do prostorů účinné palby protiletadlových prostředků, bude ničit předsunutá pozorovací stanoviště, VS a povede vzdušný boj s vrtulníky nepřítele. Nejúčinnějším způsobem bojové činnosti je ničení cílů na velkou vzdálenost, především hromadnými údery různými řízenými raketami, bez vstupu do prostoru účinné působnosti PVO.

Každý úder letectva je třeba připravovat podle zásad společného použití různých sil frontu (úder RVD, bezpilotní prostředky, ŘS s velkým dosahem vypuštěné z letounů, pak letouny a vrtulníky na dosažitelnou hloubku a vše sladěné s činností REB a vlastní PVO).

Letecké odrazení útoku nepřítele a letecká podpora vojsk v boji o hlavní pásmo obrany budou vedeny skupinami vojskového, stíhacího bombardovacího a bitevního letectva. Jejich údery budou zaměřeny především na ničení tanků, BVP, dělostřelectva také na RJP a blízká letiště. Dále jsou prováděny zpravidla na výzvu i podle plánu velitelů vševojskových armád. Velení skupinám letounů a vrtulníků, jejich navedení na cíl se uskutečňuje SVS letectva a PVO armád, skupin bojového velení divizí a leteckými návodčickými v sestavě útvarů prvních sledů.

Současně s plněním úkolů při odrazení agrese bude bezprostředně probíhat příprava frontu leteckých armád VNV a letectva frontů druhého sledu k účasti ve vzdušné operaci. Zvláštnostmi přípravy bude to, že v krátkém čase musí být vytvořena a posílena uskupení vojsk k jejímu vedení (letectvo frontu může mít již ztráty techniky, osob, zásob, prostředků velení, letišť), provedením manévru a bez přerušování bojové činnosti. Při tom úspěch vzdušné operace bude značně závislý na vzájemném poměru sil letectva, přesně uskutečněné součinnosti všech účastníků a správně určeném čase zahájení, který musí zabezpečit nejen překvapivost, ale i maximální efektivnost. Údery je nutné vést na cíle zjištěné a ověřené průzkumem.

Jestliže bude operace zahájena po odrazení agrese, před odchodem vojsk do útoku, pak je nutné provést první hromadný úder tak, aby hlavní úkoly vzdušné operace byly splněny 2 až 3 dny před zahájením protiútoku.

Při protiútku povede letectvo bojovou činnost podle plánů palebného ničení.

V souladu s ním bude jedním z rozhodujících úkolů ničení záloh v prostorech soustředění, po přesunech a na čarách rozvíjení. Povede intenzivní boj s letectvem, bude ničit RJP a vzdušné výsadky nepřítel. Průměrné operační normy rozpočtu sil ke zničení záloh budou podle mého názoru tyto:

- na motorizovanou divizi – letecká divize,
- na motorizovanou brigádu – letecký pluk.

V obranné operaci velkou pozornost vyžaduje ničení výsadek letectvem, a to jak ve výchozích prostorech k vysazení, tak ve vzduchu při přeletu a v prostoru vysazení.

Mimořádný význam bude mít v počátku agrese, ale i v průběhu další bojové činnosti, organizace a provádění vzdušného průzkumu ke zjištění a sledování objektů nepřítel. Umožňuje řešit 50 až 60 % průzkumných úkolů frontu. Svojí velkou operativností je schopen rychle předávat údaje o sestavě a směrech činnosti nepřítel, rozmístění VS a prostředků PVO, dále zjistit prostory a postavení RJP a letectva.

Plán vzdušného průzkumu je zpracováván na celou operaci. Konkrétní úkoly se plánují na jednotlivé dny bojové činnosti. V zájmu frontu jsou průzkumné úkoly stanoveny leteckému průzkumnému pluku a v zájmu armád letkám velení a průzkumu, letkám s bezpilotními letouny a osádkám frontového průzkumného a vojskového letectva.

Zásady organizace součinnosti

Součinnost letectva s vojsky frontu se v obranné operaci bude organizovat v návaznosti na rozhodnutí velitele k plnění úkolů s cílem co nejúčinněji rozdělit úsilí, objekty a dobu uskutečnění úderů, ohraničením prostorů činnosti, upřesněním vzájemného rozpoznávání a předávání informací o cílech.

Plán součinnosti sil a prostředků frontu je zpracován na celou operaci a zahrnuje úkoly, objekty a dobu bojové činnosti jednotlivých sil a prostředků. Konkrétně je rozpracován na jednotlivá období obranné operace (protivzdušnou a vzdušnou operaci, protipřípravu, boj o hlavní pásmo obrany, na přípravu a provedení protiúderu, na rozvíjení protiútoků atd.) a podrobně na dobu plnění konkrétního úkolu.

Zvláštní pozornost bude věnována organizaci součinnosti letectva, PVO frontu a PVOS k dosažení maximální efektivity společné činnosti při odrážení hromadných náletů nepřítel a jednotné informace o vzdušné situaci v rámci frontu a teritoria státu.

Se silami a prostředky REB frontu se upřesňuje doba, objekty, způsoby, prostory, rozsah a druh radioelektronického rušení a také otázky zabezpečení elektromagnetické koexistence vlastních radioelektronických prostředků. Tyto otázky se zpracovávají do plánů použití letectva a REB v operaci.

Součinnost frontového letectva se vševojskovými armádami je organizována na základě úkolů přidělených jejich velitelům a štábům. Základem součinnosti v obran-

né operaci bude plán zpracovaný štábem frontu. V souvislosti s ním zpracovávají štáby plán (plánovou tabulku) součinnosti, ve kterém sledují otázky:

- využití vyčleněného letového úsilí,
- objekty a dobu ničení prostředků PVO ze stupně armády,
- rozhodující úkoly plněné letectvem a způsob jeho výzvy a upřesňování cílů úderu,
- označení linie fronty a vlastních vojsk,
- opatření k zajištění bezpečnosti vlastního letectva.

Úspěch vojsk v obranné operaci ve velké míře bude záviset na sladění činnosti průzkumu, letectva a RVD v přípravě a provedení úderu na objekty nepřítele. Bezpečnost letectva nad vlastními vojsky ve sladění činnosti s PVO, v dodržování stanovených průletů a přesném dodržování rozpoznávacích signálů.

Letectvu se k ničení přidělují především pohyblivé a malorozměrné cíle, které jsou mimo pásmo účinné působnosti dělostřelectva. RVD pak zpravidla stacionární a málo pohyblivé cíle, překryté silnou PVO. Souřadnice těchto cílů musí být známy co nejpřesněji. V průběhu celé operace dále letectvo ničí PVO v souladu s plánem palebné podpory. Ideální stav ve společné činnosti letectva a RVD je takový, kdy před úderem letectva provede úder RVD s cílem dezorganizovat systém PVO na směrech (přeletů a průletů) úderných skupin frontového letectva nebo letecké armády VHV.

Velení divizím a útvarům frontového letectva v obranné operaci bude uskutečněno centralizovaně a mělo by zabezpečit plné využití možností rychlého manévru a soustředění sil na ohroženém směru. **Jeho pohotovost musí být vždy vyšší než pohotovost vojsk;** k zabezpečení rychlého uvědomování a velení svazkům a útvarům v procesu uvádění do vyšších stupňů bojové pohotovosti, vedení bojové činnosti, velení hotovostními silám k řešení prvořadých a nenadálých úkolů. **Pevnost a nepřetržitost bude přímo závislá na přípravě systému v době míru.**

Velení bude uskutečňováno ze stálých zodolněných i mobilních míst velení. Při výjezdu velitele letectva frontu (armády) na ohrožené směry nebo směry zasazení záloh do sražení bylo by účelné využít vzdušná místa velení nebo obrněné prostředky. V centru pozornosti štábu letectva musí být udržení pevného spojení, systému radiolokačního zjišťování cílů, řízení letů a navigačního navedení letounů na cíl.

Bojová činnost letectva v obranné operaci bude vyžadovat všestranné zabezpečení, jehož cílem je vytvořit nezbytné podmínky k úspěšnému splnění nařízených úkolů. Zmíním se jen krátce o jednom – letištně ženíjním zabezpečení. Letiště budou neustále prvořadým cílem nepřítele. Na včasné obnově narušených a na výstavbě nových polních letišť bude záviset intenzita letů letectva. Letecké stavební prapory letectva nebudou vždy schopné řešit plně úkol přípravy letišť. Proto z rozhodnutí velitele frontu k obnově a výstavbě nových letišť mohou být použity síly

a prostředky jiných druhů vojsk. I v této oblasti má mimořádnou důležitost mírová příprava vhodných letišť, ploch, úseků dálnic a silnic i dostatek na vhodných místech připraveného materiálu.

V budoucí možné válce, jestli ji imperialistické kruhy zahájí, bude záviset úspěch operací pozemních vojsk ještě více než doposud na rozhodné činnosti letectva od prvních okamžiků jejího rozpoutání a na vybojování nadvlády ve vzduchu.

Optimální variantou vybojování nadvlády ve vzduchu je účast vojsk frontu v protivzdušné operaci a dále při ničení protivzdušných, leteckých a raketových a jaderných uskupení nepřítele a ve vzdušné operaci na válčišti.

K úspěšnému zvládnutí těchto úkolů je povinností leteckých štábů nepřetržitě zjišťovat nejefektivnější způsoby přípravy k boji při vedení prvních obranných operací. Vytýčení správných směrů a cílů operační a bojové přípravy zabezpečují způsobilost a vysokou bojovou pohotovost letectva k aktivní činnosti.

Jedním z hlavních požadavků na vševojskové i letecké štáby zůstává správné, uvážlivé, prozíravé, ekonomické a současně i hromadné použití letectva ke splnění rozhodujících úkolů na hlavním směru a použití druhů letectva podle jejich určení.

Naučit velitele a štáby efektivně využívat letectvo k ničení útočícího nepřítele v součinnosti s pozemním vojskem a vytvářet podmínky pro přechod do protiúto-ku. Zvýšit znalosti použití letectva k podpoře pozemního vojska v obranném boji, protiútočné, protivzdušné a vzdušné operaci.

(Rozkaz ministra národní obrany ČSSR pro přípravu vojsk ČSLA ve výcvikovém roce 1988–1989)
